

# Padesátou výstavu kosatců v botanické zahradě MENDELU připomene výroční expozice

16.5.2025 - | Mendelova univerzita v Brně

**„Letošní expozice reinterpretuje tvůrčí principy Ivara Otruby a středem dění zůstává oslava kosatců, rodu IRIS, který fascinuje a provází člověka od starověku. Představí také okruh spolupracujících umělců profesora Otruby, do kterého patřil sochař Pavel Kostrhun a malíři Vojtěch Štolfa nebo Josef Kadula, jejichž originální díla jsou součástí výstavy,“ přiblížila jedna z autorek výstavy Barbara Ševčíková.**

Tematická expozice v přízemí správní budovy je složena z několika částí. Vstupu do místnosti dominuje osově umístěná dvojice abstraktních figurálních soch Pavla Kostrhuna. Na bílé stěně navozující dojem plakátovací plochy jsou vylepené plakáty z nejstarších výstav IRIS Vojtěcha Štolfy a Josefa Kaduly. *„Centrální část expozice tvoří prostor imaginární místnosti, ve které představujeme originální, detailně propracované kolorované kresby Vojtěcha Štolfy ve vzájemném dialogu s kyticemi živých kosatců. Prostorová koncepce graduje velkoformátovou nástěnnou malbou přes celou zadní stěnu místnosti. Strom Josefa Kaduly se zrcadlí na symbolické vodní hladině, vzduch je prosycen vůní rostlin, zbarven všemi odstíny duhy, která přešla do okvětních plátků kosatců, probleskuje pod závěsy jarního deště a otevírá cestu osobním příběhům a asociacím,“* nastiňuje Ševčíková.

První expozice pro veřejnost nazvaná Krása kosatců se konala v roce 1975. Dobová fotografie ukazuje instalace bohatých kytic z živých květů v netradičních kulisách, výstava se odehrávala v interiéru hrubé stavby správní budovy. *„A nekonvenční byly i aranžovací nádoby: profesor Otruba použil místo váz v obrácené pozici vyduuté výlisky určené pro zasklení střešních oken. Pro všech jeho následujících 49 autorských výstav kosatců, stejně jako pro další tematické expozice, se stal nekonvenční přístup, fantazie a kreativita nezaměnitelným poznávacím znakem,“* přiblížila druhá autorka výstavy Anna Magni.

Otrubovy kontakty, spolupráce a přátelství s výtvarnými umělci znamenaly také jejich zapojení do konceptu, propagace i realizace navazujících výstav. Nejméně deset let se setkával s Josefem Kadulou při přípravě plakátů k výstavám kosatců. *„Malíř na sklonku svého života vytvořil trvalou připomínku svého vztahu k přírodě a botanické zahradě realizací velkoformátové nástěnné malby stromu ve správní budově. Druhou významnou osobností z uměleckého světa byl Vojtěch Štolfa. Navázal na Josefa Kadulu a vytvořil další jedinečnou sérii kreseb květů kosatců pro plakáty výstav. Později se Otruba setkával v pedagogickém i tvůrčím působení s kolegou z Ústavu zahradní a krajinářské architektury Zahradnické fakulty, sochařem Pavlem Kostrhunem,“* popsala Magni.

Poprvé bude součástí výstavy i dětský koutek – badatelna nebo kreslárna pro malé i velké. Na sobotu 24. května 2025 bude připravený také doprovodný program pod záštitou Domu umění města Brna, tvůrčí dílna Kosatec ve výtvarném umění. *„Kosatec nebyl ve středověku jen symbolem krásy a královské moci, ale také zdrojem krásného pigmentu. Na našem workshopu se zaměříme na historické techniky zpracování květů kosatců a výrobu irisové barvy, která se užívala v iluminovaných rukopisech i malbách,“* uvedla výtvarnice Romana Horáková, která workshop připravila. Pro účast na tvůrčí dílně je potřeba si rezervovat místo na [edukace@dum-umeni.cz](mailto:edukace@dum-umeni.cz).

Ivar Otruba je významná osobnost české krajinářské architektury a emeritní profesor Mendelovy

univerzity v Brně. Botanická zahrada a arboretum MENDELU představuje jeden z vrcholů tvorby profesora Otruby a řadí se rovněž k významným dílům evropské krajinářské architektury druhé poloviny dvacátého století. Zemřel 31. srpna 2022 ve věku 89 let.

**Kontakt pro bližší informace:** doc. Ing. Barbara Ševčíková, +420 777 540 625,  
barbara.sevcikova@mendelu.cz, vedoucí Ústavu zahradní a krajinářské architektury, ZF MENDELU

<https://mendelu.cz/padesatou-vystavu-kosatcu-v-botanicke-zahrade-mendelu-pripomene-vyrocni-expozice>